

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00 Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. Видане Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Радничим Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Випоміщення в газеті рукописів не повертається, хіба що допущувалась велика невпевненість, що бажав звороту копії рукопису на випадок його неповноміщення, та залучити поштової темпелє на його пересилку.

В КІГТЯХ КАПІТАЛІСТИЧНОГО ВИЗІСКУ.

"Час до часу ми, робітники, дістаємося на деякий час до роботи й у наших кишенях прибирається де-що доларів. Ці долари ми несемо до банку і він платить нам від них 3%, тобто \$3,00 від \$100,00 на рік. У той-же самий час другі робітники і фермери йдуть до того самого банку, затирають в ньому позички і платять йому від них 7% а то й 10% на рік... Ті 4 чи більше процентів йдуть на збагачення буржуазних кишень..." Так писав у своїй дописові товариш з Форт Вільям в "У.Р.В." ч. 1. з дня 1. січня 1929 р., дораджуючи визнати за зорганізування власних щадливих кас чи кооператив.

Чи порада дописувача правильна — ми зараз на цьому застанаються не будемо. Шо-ж до того, що капітал змонопользував всю науку й винаходи, заставив їх на услуги своїм цілям, це ясно й про це ми говоритимемо. З допомогою густої сітки товариств та індустрій випелює він погляди й звички буржуазного світу, відвертаючи працюючих від класових суперечностей й погджуючи їх з таким життям і середовищем, в якому й вони живуть. Капітал, машинізуючи працю, значно збільшив визиск сили працюючих, а в той сам час заробітна платня чимало обнизилася. Де, колишні зарплати тисячі робітників, сьогодні ту саму працю виконую певний десяток за допомогою машини. Зроста продукція, зросли зиски капіталу, але й зросло безробіття, зменшилася заробітна платня робітників.

Мало того. Власники варстатів праці експлуатують силу робітників за будь-яку плату, а розчислюючи з ними, віддають їх в обійми дальшого використання, цим разом їхньої заробітної платні. І розходяться робітники й фермери по всяких компанійних, бизнесменських крамницях, магазинах, складах — несуть щойно запрацьовані гроші в кишені, звичайно, до найліпших ворогів тих же самих працюючих. Допомогають такому у надбанні зиску, закріплюють його позицію. Інші знову, збираючи цент до цента, щоб сик-так забезпечити свою старість, несуть свій гріш в банки, побільшують капітал, а з тим і його силу, допомагають в нагромадженні визиску. Бо в той-же сам час йдуть другі робітники й фермери до банку, беруть позичку й платять вдвоє більший процент. І діється те, про що пише один з дописувачів "У.Р.В.": — Недавно послав мій одеський товариш одну тисячу доларів додому. Батько й мати, порадившись між собою, що безпечно тримати готівкою гроші при собі (а купити нічого не траплялося), дали гроші до діда на 8%. Дідки повіз гроші до польського банку й вложив їх на 10%. Село те бідицьке, як і всі села в Галичині. І оті бідицьки йдуть до поміщика за позичкою. Поміщик, ніби то стає в допомогу, дає посвідки до того банку, де вложив гроші, й селяни платять там вже за визичення 12%... і так поміщик за не свої гроші стає це "добродійом" (бо-ж допоміг) і самий користає, збагачується.

І проти всіх форм отого визиску й гноблення працюючих ведеться боротьба проти класу капіталу. На освітньому полі, з допомогою класової літератури й робітничо-фармерської преси, йде розяснювальний процес життєвої правди, виказується причина визиску й поневолення, подається шлях і спосіб на визволення працюючих з тенет капіталу. Ту, працю виконую поміж українським робітництвом і фармерством наша освітня організація ТУРФДім, що сіткою розстелилася по канадських степах.

Читанням класової літератури чи мітингами, театральними виставами з пролетарського життя, робітничими піснями, що оспівують злидні, змагання й визвольні бої працюючих, музикою пролетарської творчості — все те творить, об'єднує працюючих в одну велику сімю визискуваних, а то й виховує їх на активних борців визвольної боротьби. Укр. Роб. Діточі Школи дбають повернути назад дітей працюючим масам й підготувати їх на зміну нам, старшим, щоб продовжали працю своїх батьків і старших товаришів.

Ту працю виконую і наша робітничо-фармерська преса, тримаючи все звязки з робітництвом й фармерством, з робітничим визвольним рухом, організуючи кожного читача в ряди пролетарського фронту.

Капітал в погоні за визиском залишає чимало жертв поміж працюючими. Вбивства й каліцтва за системою раціоналізації не належать вже до випадків, а навпаки, вони є буденним злом капіталістичної продукції. І за отих нещасливців мусить робітництво само подбати. Тому й зорганізовано в нас Робітниче Запозомого Товариство, що дбає про хорих і покалічених, дбає про беззляних, що їх капітал, висмоктавши останні сили, викинув на поталу суду. Та чимало ділянок в життю українських працюючих це є необхідних. В нас немає ще за купових, збутових і споживчих товариств. Останніми часами зорганізовано у нас всім споживчих кооператив. Та коли число те дорівняти до існуючих зараз 90 відділів ТУРФДім й 116 відділів Р.З.Т. — так оті кооперативи губляться. Правда, що самі кооперативні організації не зрушать основ капіталістичного суспільства без класової революційної боротьби, все-ж таки вони є покликани до організування колективів і завданням кооператив є боротися з експлуатацією капіталу, розуміється, якщо ми зуміємо зробити ті кооперативи засобом класової боротьби.

вони не перетворилися у звичайні бизнесові підприємства, але щоб, даючи полєкшу працюючим, ставали для них притягальною силою, школою класової боротьби. В капіталістичному суспільстві кооперативи тільки тоді будуть корисними для працюючих, коли вони будуть служити їм як один із засобів класової боротьби. Після повалення-ж капіталу — кооперативи стануть чинниками соціалістичного будівництва.

ЛІКВІДАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

Петлюріщина по собачому вислугується шляхті.

В звязку з невідлим замкхом українського студента на польського конзуля в Празі, польський уряд звернувся до чехословацького з нотото, а який ждає розвзання цілого ряду українських організацій в Чехословаччині. Своє жадання мотивує Польща тим, що нібито в межах Чехословаччини є українські організації, переважно з галицьких емігрантів, що ведуть ворожу діяльність проти польської держави.

Як доносить польська буржуазна преса, чехословацький уряд дав засадничу згоду на жадання польського уряду. З того бачимо, що польський буржуазії мало ще "опіки" над українцями у себе, то-му хоче вона подбати про них і в других країнах. Треба припускати, що це їй властєся. Бо хіба нема ріжничі в погляді якої б-то не було буржуазії у відношенню до визвольного руху. Очевидно, що петлюріщина еміграція в Чехословаччині відразу поперла жадання Польщі і заявила у міністра закорд. справ Чехословаччини, Бенеша, свою солідарність з польською нототою. А треба знати, що петлюріяда звилася собі в Чехословаччині тепле гніздо. І піддержують західно-європейські імперіалісти, консолідують і виховують офіцерський кадр для здійснення своєї мрії про напад на Радянський Союз. Тою петлюрією користується і Польща.

НОВІ ДОСЯГНЕННЯ НА РАД. УКРАЇНІ.

Недавно Радянська Україна з усім Радянським Союзом святкувала 11-ті роковини Жовтневої революції.

Зокрема в день святкування 11-ти роковин Жовтня соціалістична промисловість України відзначила свої нові досягнення, ось як: У історичний день 7 листопада на заводі імені Рикова в Снакєвому розпалено найбільшу в цілому Радянському Союзі піч до виплювання заліза, якої обєм вносить 752 кубічних метрів, а продукційність 489,000 тон на рік. Крім тих великанських розмірів ця піч визначається ще новою газопотрудовною електростанцією, що почала працювати одночасно з нею.

На Костянтинівській механізованій гурті урухомено в цей день нових 10 машин.

У Лохвиці заложено нову цукроварню на 20,000 центнера цукру, варєтєстю в 10 мільйонів карб. Закордонне устаткування для цієї цукроварні коштує понад 2 мільйони карб. Ця цукроварня має обслуговувати величезний селянський район — понад 220 великих сіл.

На Часів-Ярівському керамічному та Дружнєвському металургійному заводах пушено в рух дві електростанції. Горлівський машинобудівельний завод випустив першу вробувану машину важкого типу й поширює виробництво устаткування для копалень, яке доі привозили з-за кордону. На Шербинівській рудоуправі відкрито нову копальню, що буде давати 165,000 тон вугілля на рік і закінчено підготування великої копальні "Нової", що має дати біля 600,000 тон на рік. У Чистяківці відкрито новий будинок промисловості.

У Київі 11. роковини відзначено врочистими закладаннями на лівому березі Дніпра великої корабельні. У Жовтневому районі відкрито електричну підстанцію на 12,000 кильоват, на заводах відкрито низку нових цехів.

В Одесі відбулося врочисте відкриття найкращої в Союзі консервної фабрики. Відкрито прядильний корпус на джуктвій фабриці, новий марсельський лех на цукроварні ім.

ПЕРЕД ДЕСЯТИМ ЗТЗДОМ ТУРФДІМ.

(Стаття йде в дискусійному порядку.)

ІІІ. Співробітництва з братніми організаціями.

Братніми називаємо ми ті робітничо-фармерські організації, з якими ми співробітнічаємо, або які мають ті самі цілі й завдання, які справді працюють для визволення трудящих з кігтів капіталу на політичному, економічному, освітньому чи запозомогому фронті. Ми свою працю повинні провадити так, щоб вона йшла в парі з працюючих організацій. Розуміється, вона йтиме в парі з працюючими організаціями, які йдуть по чисто класовій лінії боротьби, чи то в політиці, чи в культурно-освітній праці. Коли, скажемо, наша організація збочить з тої лінії, тоді ми відходимо від співробітництва з іншими чисто класовими організаціями. Тому у своїй культурно-освітній діяльності ми мусимо притримуватися класової ідеологічної лінії.

З українських робітничо-фармерських організацій ТУРФДім тісно співробітнічає з Робітничим Запозомогом Товариством. Власне, інших українських робітничо-фармерських організацій в Канаді й нема, щоб з ними ТУРФДім могло співробітнічати. Є в Канаді політичні, трейд-юніонні та кооперативні робітничі й фармерські організації, в яких є багато українців активними членами і з якими ТУРФДім в цій чи іншій галузі співробітнічає, але це є організації загальні, а ми тут говоримо лише про українські.

ТУРФДім і РЗТ це дві найбільш споріднені між собою українські робітничо-фармерські організації. Перш всего вони перемішані членством, майже всюди містяться в одних приміщеннях, одночасно, через вигідність, відбувають свої з'їзди, а останніми роками вони об'єднали працюючих на об'єднуванні. Розуміється, про абсолютне об'єднання цих організацій не може бути й мови, бо кожна з них має окремі статуту й окреме головне поле діяльності. Але це ані трохи не перешкоджає їм як найтісніше співробітнічати в тих галузях праці, які їх найбільш споріднюють.

Головна лінія співробітництва цих двох організацій вже вироблена минулими двома з'їздами. Головною на Десятому з'їзді ТУРФДім і на Четвертій Конвенції РЗТ про це багато говорилось. Про те, що не завжди воно виконувалося. Головні заряди цих організацій завжди тісно між собою співробітнічали, але заряди відділів на місцях, а це найбільш важка частина членів відділів цих організацій не завжди усвідомлювали собі користь такого співробітництва. Головні заряди не раз чули нарікання з деяких місцевостей, що члени РЗТ, які не є членами ТУРФДім, відносяться цілком байдуже до цієї організації, а часами допускаються, коли не сказати, ворожих, то в кожний раз не дуже то прихильних висловів. За словами йдуть і діла. Таке поступованя впливає на інших членів, і замість співробітництва, починаються бачачки, котра організація ліпша?

Знову буває, що член ТУРФДім під ріжними претекстами полишає його ряди й залишається тільки членом РЗТ, мовля, для мене вистарить і одної організації. "Як і заxorію, то РЗТ дасть мені допомогу, а ТУРФДім що мені дасть?" — Такі найбільше аргументи, бувають цих членів.

Чи таке повинно бути? Певно, що ні. Це potwierдити кожна розумна людина. Перш всего такий "освічений" член покаже, що або він справді нічого не навчився в ТУРФДім, або за цими словами криється якийсь його особистий вряжене "я". Неправду каже він, що він нічого не навчився в ТУРФДім. Вже одне те, що він признає користь РЗТ, значить, що він чимось навчився.

БАНКА ПРО ЛІБЕРАЛІЗМ.

— Ангійські ліберали обіцяють, якщо їм дадуть владу, негайно розробитись...

Якось у куркуля в господі Худоба збила митючок, і на вгороді, у кутку Зійшлося на-ро-ду! Корови, півень, лошако, Барани, вівці і качки, Свиня, курець, віз-бідолаха, Два — три собаки Ще й трактор приторохотів...

Бо був отой куркуля хитрого, Скрізь притяла на і друга І трактора куня... Через кооператив...

Єдиний пакт в порядку деннім: Життя злиденне, Бо той куркуля, поганий син, Знищується з усіх тварин, Іх б'є по-дня, іх б'є по-ночі, Та ще й розробитись не хоче. А зброю — кий в його руках.

Отож і мірне ломуку І на воллах, і на собаках — Ну, чисто — жах!

Довгенок відбувався збори, Було чимало розговору, Вже дівчі "відвели чергу", Кричали грічи про регламент (Щоб схолодити темперамент) Аж тут Прокляе слова —

Свиня зловора І по трибуні носом — трах! Ій не влізлом! в неї стая! Не перший рік у дичах!

Дали, Почухалась І каже: "Громадо мила і красна! Шановна і чесна громадо! Нам треба геть змінити владу, Не ліберальна-бо вона.

"Куркуля — відомий консерватор. Нам ліберали слід обрати. А ліберали інша пать. "Я зроду ліберальна, братця, "Од носу і до самих ратнів, "Мене він обереть, "Розробюсь я в ту-ж саму мить, "Ч буде влада — "Що нада!"

Промову скінчено. Гукають всі: "На голосі!" Хто за, хто проти? Аж півень з плоту: — "То, дурні, "Замість ломуку скотів ратнів? "Ну, як з такою не позуватися! "Ой, смішно з вас мені! "Забуди, що свиня — свинено, "Усюди з вдачею своєю: "Пусті її під стіа, "Вона а..."

Та і не встиг вистіти криа, Як лібералка досить дивно Упоралась з блоком: По-ліберальному, а не консервативно, [твнво]

Бо не ломукою-кнйком, А власним тлоом: Лягла і вбнла.

Ох, ліберали — брехуни! Облудили й нічмінемі люди: Пусті до владі їх — вони Хіба розробитись будуть? П. СТЕРНІА

ОРГАНІЗАЦІЯ НОВОГО РАДГОСПУ.

До Одеси прибула комісія Зернотресту та Наркомзему, яка розпочала організацію нового великого зернового радгоспу площею понад 20,000 гектарів. На весні почнется будівництво селіща для робітників ремонтної майстерні, організації ідеалень, клубів, комерційних кооператив. Радгосп має 40 тракторів. Відкривається тракторні курси, на яких навчатимуться місцеві селяни. Будівництво радгоспу розрховано на два роки. Майбутнього року господарство радгоспу буде частково переведено на продуктивне животновтво. З Одеси комісія виїзжає на Дніпропетровщину, де також організується новий радгосп.

"ФОРВЕРТ" ДЕНУНЦІОУЄ.

Обурений з приводу виступу українських соціалістів з угодовою соц. дем. партії, соц. демократичний орган "Форвертс" помістив статтю під заголовком "Комуністи на Буковині". В ній денунціює він українських соціалістів, що вони вже давно стояли в стосунках з комуністами, що боялися визнати себе комуністами в часі облоги й щойно тепер скинули маску. Дальше називає їх зрадниками та шпигунами і заповідає, що відповідно до того з ними поступлять. "Всі ці закиди, це звичайна лють соц. дем. ватажка Пістінера за те, що з відходом с.д. партії українських соціалістів відпадут від с.д. партії маси українських робітників і селян, а тоді і позиція Пістінера на

ТОВАРИСТВО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІГНІ.

При медичній секції ВУАН організовано об'єднання наукових та практичних робітників з галузі професійної гігієни. Головна мета об'єднання студіювати наукові питання теоретичного й практичного характеру що до гігієни та патології.